

Kis

LÁRT

IRODALMI FOLYÓIRAT

Baráti Molnár Lóránt

Égi jel

Hívőknek, ateistáknak

... és halála a szót: SZERETET -
- örökös parancsba adta:
örök égi jel immár
AZ A KERESZT -
- és mellünket verve
zokogunk
alatta...

"Ő"

... mondják: született Betlehemben,
a szeretetet hirdette,
amíg csak élt;
keresztthalált halt a
Koponyák hegyén -
- és feltámad egyszer:
az emberekért!!!

Lelkes Miklós

Tavaszi felé

Tavaszi felé, ha tűnődnek a kertek,
lehet, hogy ti is bánatokra letek,
míg az utcák kék vággyal nekivágnak
a végtelenben oldódó világnak?

Nincs új szín még, - de majd pirosa harsan
virágoknak illatos lángtavaszban,
lobogásban, mely azt vallja, hogy szép itt.
Bízó ágrügyek ezt már most sem kétlik.

A bánatokat majd akkor is látom:
folsötétet kanyargó csigaházon,
levéltenyéren azt az őszi estét,
mely esőcseppen csillantja keresztjét.

Ó, Tavaszok, irányjelzők a tájon,
ti nem tűnődtek el az Elmúláson,
dalon, mely úgy hal meg a daltalanban,
ahogy az öröm pusztul el a bajban?!

Ti hisztek egy bolondos szív-iránynak,
amely felé úgy sietnek a szárnyak,
s a légnak, melyben olykor ott remeg még
csend-émléketek, képzelt csillagesték?

Elfogy az út, az álom, és sötét lesz,
de mégis ekkor nyílik ki a lényeg
égajtaja, - és kegyetlen ajándék
látni azt is, amit, jaj, dehogyan látnék!

Tavaszi felé megyünk, fekete kertek:
Látszat felé. Itt-ott gyümölcsszerelmet
szirmok ígérnek majd, - s bolond szívekben
olykor oly elhitt lesz a hihetetlen!

A kikötő

A Kikötő? Azt sohasem szerettem.
Csak megértettem. Itta rossz borát
a matróz álmos, hályogos pohárból, -
és kereste körbezárt önmagát.

A Kikötőben minden-minden bántott:
butított senkik, gyűlölet-ima,
önmagát is becsapó kocsmacégér,
szeszhozta szó, istenek torz fia.

Az én elemem éber tengerálmom,
egyedüllét, szabadság-félelem:
a szabadságban szintén félelem van,
s új tájat egyre vágyó végtelen.

A Kikötő? Lassan már messze-messze
nekem a magát áltató világ,
gajdoló ének, mocsok-kocsmacégér,
föld, ahol istent gyűlölet imád.

Az én elemem: szél-víz végtelenje.
Nem a megígért földet keresem:
csillag-égbolttal egyesülő Nincsen
csendje zúgjon, hallgasson szívemen.

A Kikötő? E szennyes kocsmamemlék?
Ott most összekap sok hitvány halott.
Ó, kis vitorla-vers! A Végtelenség
szélén látod-e azt a Csillagot?

Nem látod? Mégis-mégis vár a Tenger.
Kíváncsi égbolt Nincessel egyesül.
Ó, az a NINCS mennyivel több a VAN-nál! -
súgja a szív. A szív, - itt, legbelül.

Németh Dezső

Kíváalom és intelem

Elmélkedés József Attila "(Csak az olvassa...)" című verséről.

Csak az olvassa versemet,
 U - / - - / U - / U -
 ki ismer engem és szeret,
 U - / U - / - - / U -
 mivel a semmiben hajóz,
 U U / - - / U - / U -
 s hogy mi lesz, tudja, mint a jós,
 - U / - - / U - / U -

mert álmaiban megjelent
 - - / U U / - - / U -
 emberi formában a csend
 - U / - - / - U / - -
 s szívében néha elidőz
 U - / - - / U U / U -
 a tigris és a szelíd őz.
 - - / U - / - U / - -

Minden költő szeretné, ha ismernék, megismernék költészetét, azon keresztül a lelkét, gondolkodását, és azt a környezetet, ahonnan származik. Igazán csak az a versolvasó tudja beleélni magát a költő által megkomponált műbe, aki versein keresztül megismeri és megszereti költészetét. Azért írja a költő a harmadik sorban "mivel a semmiben hajóz", mert senki se számítson arra, hogy nagy életproblémáit megoldják a versek. A vers szellemi utazásra hív, a költő és az olvasója a verssel hajóznak együtt, mégpedig álmovizeken, és a versolvasónak tudnia kell, mint a jósnak, hogy nélküle nem vers a vers, csak

megírt papiros.

De aki tudja, érzi a verset, annak ott van még a gondolkodás csendje, a cselekvő csend a szívében, ahol szemben van egymással ragadozó és áldozat, de nem azért van ott a ragadozó tigris, hogy felfalja a szelíd őzet, nem teheti, mert emberi formában van a megálmodott csendben.

A "Csak az olvassa..." című vers, nem csak kíváalom, hanem nagy intelem a felületes olvasóhoz, és főleg azokhoz, akik a rend szolgálói, a tiszta szó tagadóhoz, a kufárokhoz, mert azok szívében csak a tigris van jelen, mert ha az őz is ott lenne, azonnal széjjelmarcangolnák. De a szelíd őz sem kell egyedül, mert az élet nem csak szelídség és jóság, hanem harc, és a költő sem lehet csak belenyugvó áldozat, néha tigrisként kell harcolnia az emberibb igazságért.

József Attila egyszerű versformát választott intelméhez, kívánalmához, az ősi magyar nyolcast (de a jambusokat is: négyes jambikus sorok), és a páros rímet, és nem véletlenül: a szegénység gyermeke volt, és azt szerette volna, hogy az egyszerű emberek olvassák és szeressék verseit.

Budapest, 2005. február 9.

U : rövid szótag

_ : hosszú szótag

Rudnai Gábor

versei

Delfin

Madarak menekülnek az égbe,
delfinek, bálnák a tenger alá.
De csak a delfin menti meg az embert,
amikor örvénylik a halál.

És szól a delfin: Atlantisz lakója,
neked a földön kívül nincs hová!
Arany cipőben lépeget a parton
Kirké vagy Nauszikaá.

Állatvilág

Mindenütt csak éhes szájak -
fogak, csápok, tapadós nyelvek.
Ha elmégy rejtekhelyük mellett,
fölzabálnak.

Vagy belőled is kitörne az állat,
vetélytársadba is belemarsz,
amíg tartana a harc,
addig se szégyen, se utálat?

Jóllakottan eltolod a tálat,
vagy szétpukkadsz,
hogymásoknak ne jusson?
Lehet-e szavad túl a kusson,
mikor a hordák összeállak?

Afrika

Megállsz szemközt az éggel:
egyetlen napkorong.
Ebben a kohóban készült
emberi fajunk.

Fenséges, mint az oroszlán,
aljas, mint a hiéna,
egy testbe összegyúrva
a lelkek maradéka.

Ez a föld vallató is,
mint minden őshaza:
ki csalta meg, s ha elment,
kinek volt igaza?

Hazudsz, hamis nyomon jársz?
Nem védheted magad,
gyűrűbe szorulsz, úgy, mint
becserkészve a vad.

Szöknél az istenekhez?
Messzi és havas a csúcs.
A Kilimandzsáróról
visszafordul az út.

Aranypénzt látunk az égen -
korong volt odaát.
Ugyanazt a napot nézzük,
s keressük Afrikát.

T. Ágoston László

M a r i s o k

A kertváros kihalt utcáin vihar utáni csend ült. Hazafelé ballagva ügyetlenül kerülgette az utcai lámpák sápatag, sárgás fé-nyét fürdető tócsákat. Még a fülében csengett az átmulatott éjsza-ka harsány zsvivaja, a régi cimborák, a húsz év előtti osztálytársak egymásra találó jókedve. Sokukat most látta először az érettségi bankett óta.

Az öreg toronyban felet kondult a nagyharang. Ilyet is csak itt hall az ember. "Ezek szerint fél öt lehet" gondolta, és bokáig süppedt egy tócsában. Sebaj, még száz méter, aztán jól kialussza magát... Sarkig nyitva állt a kiskapu. Különösnek találta, mert úgy emlékezett, gondosan becsukták, amikor elmentek. Sőt, még kulcsra is zárták.

Az öccséné volt a ház, de csak télen laktak benne. Kora ta-vasztól késő őszig kint nevelték a libákat, disznókat a tanyán. Két hete írt nekik, hogy érettségi találkozója lesz, ha nincs terhükre, ott aludna.

- Nem is ittam sokat - morfondírozott magában. - Meg mer-nék rá esküdni, hogy Sanyi bezárta. Hmm... Tévedni emberi do-log...

A ház falához simuló járdán ballagva majdnem átesett az oda támasztott kerékpáron.

- A fene egye meg! - szitkozódott félhangon. - De jó helyre tudjátok rakni! És ha valaki megfújná a sötétben?... Csodálkoznátok, mi?

Bedugta a zárba a kulcsot, de akárhogy erőlködött is, nem tudta elfordítani. Kivette, nézegette, újra próbálta, semmi.

Végül dühösen megrázta a kilincset, és végigterült az előszoba kövén.

- Hát ez egyre komplikáltabb - morogta maga elé, miközben nagyokat nyögve föltápáskodott -, pedig tényleg nem ittam sokat.

Főlkapcsolta a villanyt és várt. A hálószoba felől halk szu-szogás hallatszott. És ekkor belényilallt a kétség; "Te jó szagú Úristen, lehet, hogy véletlenül betörtem valahová? Olyan egyfor-mák ezek a típusterv alapján készült házak..." Kiment, megnézte a házzszám-táblát és megnyugodott. "Ezek szerint hazajöttek valamiért."

A konyhában nem találta a villanykapcsolót. Sötétben tapogatózott tovább. Ekkor már úgy hallotta, mintha ketten szuszognának.

- Egyre különösebb - gondolta. - Magukra hagyták volna az állatokat? Vagy én hallucinálok? Mindegy... Ha, ezt ép bőrrel megúszom, elmegyek orvoshoz.

A szeme még akkor se szokta meg a félhomályt, amikor belépett a szobába, és az egyik szék karfájára lerakta a zakóját. Hunyorogva járta körbe, majd elindult az ágy felé, melyet neki vetettek meg az előző délután. Hirtelen visszahőkölt, mert a szuszogás egyre erősödött. A villanykapcsoló után tapogatta a falat, de sehogy se találta. Már éppen szólni akart, hogy valami nincs rendben, hiszen az az ő ágya, amikor az ablakon beszűrődő kísérteties fényben megpillantotta az ágyon vonagló két fehér testet, és egy elfúló női hang belebúgott a sötétségbe; "istení vagy, édesem, ne hagyd abba! Jaj, most ne hagyd abba!..."

Lelkileg teljesen összeomolva botorkált ki a konyhába. Remegő kézzel cigaretta után kutatott. A zakója zsebében hagyta.

Visszament hát, és kivette a dobozt. Csak amikor rá akart gyújtani, akkor vette észre, hogy az nem is az ő cigarettája, s nyilván a zakó se az övé volt. De nem ment vissza, mert a női hang még mindig rimánkodott, nehogy abba hagyja az a másik, s közben aprókat, kéjesekeket sikkantott.

- Akkor se ittam annyit, hogy rémeket lássak - hajtogatta magában. - No, meg delíriumban egereket szoktak látni, nem beteljesülő szerelmeket...

Amint a felszálló füstkarikákat figyelve fölnézett a mennyezetre, egy csöpögő, terjeszkedő foltot pillantott meg. Egy lecsúsztott cserép okozhatta a beázást. A folt pont olyan volt, mint a Maris fenéke. Elmosolyodott a régi emléken, s úgy érezte magát, mint hajdan gyermekkorában, amikor a kulcslyukon át meglesték a barátaival a szomszédasszony pásztoróráit. Nagydarab, kövér asszony volt ez a Maris, hatalmas, ringó mellekkel és fenékkal. A férje, a János meg apró, vékonyka, szófukar ember. Heccelték is a falubeliek, mondván; azért olyan hallgatag, mert átszaladt a Maris lába között, az meg véletlenül ráült a szájára...

Egy nap látták, amint a szomszédasszony nagytitokban besurrant a kamrába egy szomszéd falubeli legénnyel. Nekik se kellett több, odasettenkedtek a kulcslyukhoz, és tátott szájjal bámulták az eseményeket. Amikor rá került a sor a kukucskálásban, már meztelenek voltak mindketten. Lényegében nem látott mást, csak a szomszédasszony egész látószöveget betöltő fenéket, meg a sóhaj-tását hallotta. Aztán ellökték a lyuktól a többiek.

Délutánonként felváltva figyelték a házat, mikor érkezik az idegen, aztán

egyetlen füttyszóra összegyűlt a csapat, és lesték a Maris fenéket. No meg a többi is, nehogy kimaradjanak valamiből... Az ügyeletes leső mindig mondta, halkan közvetítette, mit lát. De vigyázni kellett ám, nehogy észrevegyék őket, gyorsan elszaladni, amikor bent öltözködni kezdtek, mert különben vége az ingyen cirkusznak.

No, de semmi se tart örökké. Úgy látszik, más is megtudta, mi folyik a kamrában, s értesítették a kevésbeszédű Jánost. Jött is nyomban egy vasvillával, s úgy káromkodott, mint egy felbőszült kocsis, akinek kiesett az első kereke. Ahányan voltak, annyi felé szaladtak. Ő meg benyomta az ajtót, és a meztelen szeret-kezőket végigzavarta a falun úgy pucéran, ahogy találta őket. Hasukat fogták az emberek, úgy nevettek.

Ő is nevetett a többiekkel, s elmesélte a szüleinek, mit láttak még. Az apja kezében megállt a kanál, mivel hogy éppen vacsoráztak. Nem tudni miért, vilámok cikáztak át a tekintetén. Leakasztotta a szögről a borotvafenő szíját, és addig verte vele, míg az anyja ki nem imádkozta a kezei közül.

- Jól van már, te vadállat! Agyon vered azt a szegény gyereket! - Aztán visszafojtott, sziszegő hangon még odavágta.

- Akár téged is megleshettek volna abban a kamrában, mi?!...

Több szó nem esett a dologról. A borotvafenő szíj is eltűnt egy szép napon. Senki se kereste. Az se tűnt föl a faluban, hogy egy éjszaka a szomszédék fölpackolták a holmijukat a szekérre, s reggelre árkon - bokron túl voltak. Csak az ő álmaiban tért vissza időről - időre a kulcslyuk, meg a Maris hatalmas, ringó fenéke.

Eldobta a csikket, és éppen egy másik cigarettára akart gyújtani, amikor nyílt az ajtó, és hozzálépett egy vékonyka, borzas üstökű fiú.

- Menj be hozzá! - szólt, és az ajtóra bökött.

- Micsoda? Ki vagy te egyáltalán? És ki ő, És...

- Túl sok a duma. Menj be, én meg lelépek! Ne majrézz, én nem török rád, végeztem. Neki nem elég, hát folytasd! Masszírozd tovább azt a fehér máját! - Ezzel becsukta maga mögött az ajtót, és egyre távolodón kopogtak a léptei.

- Hát ebbe alaposan belecsöppentem - gondolta. - Csak legalább tudnám mibe. Biztosan a Sanyi meglepetése...Ha lelépek... Hülyeség, nincs ha! Most már végig kell csinálni a hecc kedvéért is.

Az ablakon beszűrődő sápadt, utcai lámpafényben féhéren villant meg a kéjesen nyújtózó női test. Formás mellei voltak, és gömbölyű feneké.

- Gyere! - suttogta. - Siess! Az a disznó itt hagyott félúton...

Ruhájával együtt levetkőzte az ellentmondás kényszerét is. Hozzásimult, és érezte, hogy fölforr a vére.

- Hogy hívnak, tündérkém? - duruzsolta a fülébe, míg ujjai végigjárták a másik hegy - völgyeit. - Ne félj, én... majd én...

- Nem mindegy, hogy hívnak? - kérdezett vissza a nő. - Nyugodj meg, asszony vagyok, nem varrom magam a nyakadba. Itt laktunk albérlésben, aztán nálam maradt a kulcs. Ez a mafla meg addig - addig kunyerált, míg ráálltam a dologra. Ezt akartad tudni? És te ki vagy?

- A Sanyi bátyja.

- Beszéltek rólad. Nemrég váltál, ugye?

- Ühüm... Te meg most cirkuszolsz az uraddal, Kati?...

- Az a húgom. Én a Maris vagyok, de én is beadtam a válópert.

- Maris? - kérdezett vissza, s már a név hallatára a torkában bujkált a nevetés.

- Az hát, mi olyan különös ezen? Dumálunk, vagy dugunk?

A férfi úgy érezte, mintha csiklandoznák. Lelki szemei előtt feltűnt a kulcslyuk, meg a másik Maris egész látószöveget betöltő feneké, s visszafojthatatlanul feltört belőle a kacagás. - Maris... te jószagú Úristen...Maris...- Még a könnyei is kicsordultak.

Maris egy ideig várt, de mert nem csillapult a másik nevetése, sértődötten eltolta magától és gyorsan felöltözött.

-Ilyenek vagytok ti mind. Férfiak?! Az egyik impotens, a másik meg hülye! Akár választhat is közületek az ember...

- Ne haragudj, Maris!... Imádom azt a hatalmas fenekedet, de most, így... várj egy kicsit! - És nevetett, nevetett torkaszakadtából. Azt se vette észre, hogy már csak a falnak beszél. Maris kerekded hátsófelét már régen hazafelé ringatta a falnak támasztott kerékpár.

Kondor Jenő

Homok-idő

Eltaszít és befogad
földem - kemény konok
alattunk temető rohad
szítál szítál a homok

Szélfúttá homok-idő
pereg a por kezemben
vándor akácfaínek
csillogását keresem...

Kelényi Angelika

Szőnyeg

Néhány éve vettem egy szőnyeget. Egy modern, vidám, színes, absztrakt mintás szőnyeget.

Betettem a nappali közepére, éppen passzolt, gyönyörűen feldobta a minimalista bútorzatot.

- Hah, de szép. - gondoltam. - Akár egy darab nyár.

Nézegettem, leültem a fotelba: csodáltam. Átültem a kanapéra: csodáltam. Bámultam az ablak felől, az ajtó felől, mindenfelől tetszett. Imádtam.

Leültem a közepére, onnan néztem a tévét. Hasra feküdtem rajta, úgy olvastam. Élveztem az új, divatos szőnyegemet. Tulajdonosi büszkeséggel használtam egész nap és egész este. Másnap arra ébredtem, hogy az arcomat a reggeli napfény simogatja, meleneti. Első, boldogan mosolygó pillantásomat a Szőnyegre vettem, de a látvány, mely fogadott lehervasztotta a napsugaras mosolyt az arcomról. A szőnyeg koszos volt. Reggeli fényben, határozottan koszos volt. Fehér, szürke szöszök, hosszú, szőke hajszálak tömkelege, és még ki tudja, hogy mi minden mocsok borította szépséges színeit. Szőnyeg nem volt tetszetős. Szőnyeg egyenesen ronda volt.

- Te jó ég, Szőnyeg! Mi a fene történt veled egy éjszaka alatt! - kérdeztem, bár tudtam, hogy megkattantam, ha egy szőnyeghez beszélek.

- Ez lehetetlen! - motyogtam - Ez teljességgel lehetetlen.

Felráztam magam letaglózott állapotomból, és nekiláttam kipucolni a Szőnyeget. Serényen porszívóztam, végül még körömkefével is végigtisztítottam, hogy megszabadítsam a hajszálaimtól. Szőnyeg újra a régi lett. Ragyogó, színes, darab nyár.

Használtam is boldogan, örömmel, tulajdonosi büszkeséggel. Másnap reggel, mikor rápillantottam, ismét a koszos, fénytelen, hajszásas Szőnyeg nézett vissza rám.

- Mi a fenét csináljak veled? - bosszankodtam, majd nekiláttam, és kipucoltam, kivakartam a koszból. De már nem szerettem úgy. Már nem tetszett annyira.

Aznap már nem róla tévéztem, és az olvasó bázisomat is visszahelyeztem, a két napig Szőnyeg miatt elhanyagolt fotelba. Eltelt egy hét, és minden áldott napom azzal kezdődött, hogy Szőnyeggel viaskodtam.

- Te akarod irányítani az életemet? Én éljek teérted? Hát abból nem eszel! - gondoltam mérgesen.

Később, már elkerültem, rá sem léptem, rá sem néztem. Egy idő után, már kifejezetten gyűlöltem, és nem voltam hajlandó kitakarítani. Eljött az a nap, amikor minden szívfájdalom nélkül elhatároztam, hogy kidobom. Aznap az öcsémel telefonon beszéltem - aki akkor költözött új lakásba a barátnőjével - és elmondtam neki, hogy kidobom Szőnyeget.

- Te teljesen hülye vagy? - kérdezte megrökönyödve. - Azt a gyönyörű, divatos szőnyeget? Te nem vagy ép, nővérkém! Add nekem! Úgy sincs szőnyegünk.

- Nem teszem ezt veled Tesó, az a szőnyeg maga a pokol, hidd el! Napi takarítást kíván, meg fogsz tőle örülni! - válaszoltam minden lebeszélő képességemet bevetve.

- Majd én megoldom. - mondta magabiztosan. - Csak add ide!

- Hát jól van, vigyed, a tiéd. De aztán nekem nem panaszkodj, magadnak kerested a bajt!

Így történt, hogy Szőnyeg az öcsémekhez került. Nem is panaszkodott az öcsém, ahogy megígérte, de akárhányszor náluk jártam, láttam, hogy nem lép a szőnyeg-

re, és undorral néz rá, ha valamiért muszáj rápillantania.

Eltelt két év, Szőnyeg még mindig az öcséméknél dekkolt, én pedig boldog voltam nélküle. Új albérletbe költöztem, ahol irtózatosan nagy volt a nappali, a parketta pedig meglehetősen viseltes. Az én kis szőnyegek nem takarták a kopott padlórészeket. Gondoltam, hogy veszek egy új szőnyeget, ennyit megengedhetek magamnak. Időközben az öcsémék úgy döntöttek, hogy eladják a lakásukat, és átmenetileg kibérelnek egy kisebbet. Ott azonban padlószőnyeg volt minden szobában, így Szőnyeg feleslegessé vált. Felhívott:

- Ne haragudj, Tesó! - mondta - De én kidobom ezt a rohadékot! Először nem vágtam, hogy kiről beszél. Aztán leesett. Az én öcsém egy hős volt. Két évig тұrte Szőnyeget. Elmeséltem a páromnak, hogy mit tervez a testvérem, aki azonnal Szőnyeg védelmére kelt:

- Ne csináljátok már! Ide, hozzád tökéletes lenne az a szőnyeg! Amikor először voltam a tesódéknél, az első, ami megragadott, az a szőnyeg volt. Azt nem szabad kidobni! - magyarázta nekem. Nekem!

Végül meggyőzött. Már szinte el is felejtettem, hogy milyen gyűlöletes, utálatos is volt Szőnyeg, így visszafogadtam.

Két hét múlva közöltem a párommal, hogy azonnal kidobom a rohadék személtádat. Mármint Szőnyeget!

Erre ő kitalálta, hogy cseréljünk szőnyeget. Nála egy világos, nehezen koszolódó szőnyeg volt, azt akarta velem elcserélni a mocsok Szőnyegre. Azonnal belementem a cserébe, bár némileg aggasztott, hogy az anyja hogy fog vele boldogulni, és mennyire fog engem elátkozni.

Azért a csere után egy nappal közöltem is vele, hogy én ki akartam dobni, csak a

fia nem engedte, úgyszólván engem ne kárhoztasson, ha lehet. Most a párom anyja harcol Szőnyeggel, a szőrnnyel.

A párom szereti. Nem ő takarítja.

Ha minden jól megy, áprilisban összeköltözünk. Áprilistól újra felvehetem a kesztyűt.

DE ÉN KIHAJÍTOM A KUKÁBA A ROHADÉKOT, HA ADDIG ÉLEK IS!

Lévai Wimmer Mária

Februári gyermek-szonett

Véget ér a tél, jön új tavasz;
Jég csillog még a tavak hátán.
Lurkók koriznak ott merészen, -
Kis hősök ők: a jég már hasad?!

Ők még nem is gondolnak erre...
/A tó hátán készül rianás?! /
Ha kis nyílás hasad a jégen,
Versenyezve ugratják azt át!

Nincs baj, még február eleje
Óvja őket fagyos kezével,
- Sima még a jég és fényes -

Mintha vastag tükör csillogna...
/Szedelőzködnek, mennek haza.
Egyikük felkiált: hóvirág! /

Kovács sándor

Mély-Tél

Tél szíve dobban roppanó jégben,
Halottá fagytak halk szavú fák,
Árva madárka cserren a réten,
Csipkebogyótól hajlik az ág.

Tél szeme villan, bújik a Nappal,
Lába nyomában ködlik a csend,
Kék színű Alkony festi pamaccsal,
Festett test körül Este kereng.

Éjfél remegve rázza a felhőt,
Feketén csillan és ég az ég,
Éjszaka libbent hó-szagú kendőt,
Szusszan az erdő, szusszan a Vég.

szakítások

... s ha látsz majd az égen
egy jégszínű,
fényébe fulladt,
didergő csillagot...

tudd, az ott én vagyok...

...

tépd ki magadat belőlem
s eredj utadra!
vidd magaddal, mit magadra
aggattál csalfán
kincseim közül!

már indulnod kell?!
kisfiú-lelkem lopva les
téged halott szívem mögül...

Turáni átok

Világot jelentő talpalatnyi por
Ujjaim közül a széllel ellebeg,
Csendes szívemből dobbanást elrabol
A tájat dúló forgószél-fergeteg,
S csak pörög-forog, előre sosem jut,
Magával pöröl az országnyi harag,
Mint a kutya, ami körbe-körbe fut,
S aztán saját farkába nagyot harap,
Úgy tépjük, marjuk egymásban önmagunk,
Ököllet, vagy éppen szavakkal ütünk,
Békét nem remélhet távoli írmagunk,
Míg vissza nem vesszük feledett hitünk,
Markomban anyaföld, és én kiáltok:
Mégis él, mégis lesújt ránk az átok!

Medve zsolt

Tavaszkopogat

Bár jégvirág nyílik hajnalon,
s dér csíp még reggeli arcot,
már tavasz kopogtat ablakon,
s napsugár vív fagyos harcot.
Itt-ott még hó főd alvó rétet,
s köd festi szürkére a képet,
de tavaszt dalol már cinke,
s fáknak olvad fagyos inge.
Az aranyló napsugár-szálak
- mint anya, ki temet fiat -
minden jégcsapot úgy sirat,
s testükről folyik hideg bánat,
mit kegyvel szív fel hóvirág...
Tavaszbba hantolt tél-világ.

2005. február 9.

Bányai Tamás

Régi könnyek keserű íze

A krimi már elkezdődött. Sági József kiszólt a konyhába:

- Jössz már végre? Hagyd a frászba a mosatlant! Ráér az a film után is.

Ilonka nem a mosatlannal bajlódott. Egy szelet krémtortának vetett véget. Titokban. Mindenkinek kell legyen valami apró titka. Józsi is több sört iszik meg, mint amennyit bevall.

- Már itt is vagyok. Mi történt?

- Egyelőre még semmi sem történt. Csak ezt a házat mutatták.

- Biztosan bújkál benne valaki. Vagy megöltek benne valakit. Másként nem mutatnák. Ha valaminek nincs jelentősége, nem mutatják.

- Ne jártasd már a szádat, szívem! Inkább figyelj oda!

Ilonka nem figyelt oda úgy igazából. Eddig még nem történt semmi, amiért érdemes lett volna odafigyelni. Fél szemét Ságira szegezte.

Tessék! Lassan olyan már, mint egy alkoholista. Oda sem néz, csak nyúl a sörért. Egyszer fel fogja dönteni az üveget. De akkor megfojtom! És még ő beszél diétáról!

- Józsi!

A férfi már tudta mit kell tennie. Kezét elhúzta az asztal fölül, és nyelt egyet. Kár volt behívnia! Maradhatott volna még a konyhában. Minden este ez megy. Mit sajnál egy üveg sörön? Mennyibe kerül egy üveg sör? Az isten szerelmére, hát nincs elég pénzünk?

- Józsi, ez kicsoda?

Két, alig kivehető sötét alak húzódott egy fa árnyékába. Az egyik előrelépett és elindult a ház felé. Amikor a kamera egy kicsivel közelebről mutatta, nem volt annyira ellenszenves. És még annyira riasztó sem. Húszas éveiben járó

fiatalember volt. Ha megborotválkozik, a borbély egy kicsit megigazítja a haját, s valamivel jobb ruhát ölt magára, még a külseje is egész megnyerő. De így!

- Józsi, ez kicsoda?

- Nem tudom, szívem. Eddig még nem mutatták. Figyelj oda, és akkor te is legalább annyira fogod tudni, mint én.

- Undok vagy! Tőled már semmit sem kérdezhet az ember. Idd csak a sörödet!

Sági élt az engedéllyel. Mohón ivott a sörből. Kezdte érdekelni a film.

A házat fák vették körül. Nem volt igazi erdő, csupán néhány fa, de öreg fák, lombosak. Eltakarták a házat, és annak is oltalmat, fedezéket nyújtottak, aki a házat akarta megközelíteni. Szél zörgette a leveleket, felhőt sodort a hold elé.

- Szerinted van valaki a házban?

- Egész biztos, szívem.

Ilonkát mindig bosszantotta, amikor a férje ilyen nemtörődomséggel, csak úgy odavetette a választ.

- Nem olyan biztos! A betörőknek is van eszük. Nagyon jól tudom, hogy van eszük. Sokáig figyelnek egy-egy házat. Mindent megfigyelnek. Minden apróságot. Aztán, amikor biztos, hogy senki sem tartózkodik odahaza, akcióba lépnek.

Hol hallotta ezt az akcióba lépneket? Teljesen mindegy, így igaz. Igenis akcióba lépnek. Nem olyan egyszerű csak úgy behatolni egy házba. Ahhoz akcióba kell lépni!

- Lehet, hogy nem is betörő. Lehet, hogy egy gyilkos.

- Gyilkos? Miért gyilkolna?

- Nem tudom, szívem. Talán bosszúból.

- Bosszúból?

- Lehet, szívem. Én sem láttam többet a filmből, mint te. Bosszúból vagy másból, lehet, hogy gyilkolni akar.

- Gondolod, hogy csak úgy? Minden ok nélkül?

- Nem tudom, szívem, hogy okkal vagy ok nélkül.

- Végeredményben egyáltalán nem lehetetlen. Sok ilyenről hallottam már. Az újságokban is sokszor lehet olvasni ilyesmiről. Elég gyakori, hogy csak úgy... Passzióból. Rohadt világ ez! Tulajdonképpen velünk is megtörténhetne bármikor. A szomszédaink felől egész biztosan. Gondolod, hogy kihívnák a rendőröket, ha valami gyanús alakot látnának a ház körül ólálkodni?

Hogy ilyenkor miért nem tud valaki telefonálni? Akkor egy óra hosszat a telefonon ülne, és nyugodtan nézhetném a filmet. Még szerencse, hogy a futball meccsek nem érdeklik. Persze, még olyankor is...

- A tűzoltókat is, szívem.

- Na tessék! Neked semmit sem mondhat komolyan az ember. Felőled akár ki is rabolhatnának minket. Majd kifizeti a biztosító, nem igaz? Neked minden olyan borzasztóan egyszerű! De csak mert felelőtlen vagy és nemtörődöm.

Sági nem válaszolt. Ilonka megint belelovallja magát valamibe. Jó alkalom volt, hogy ismét igyon a söréből. Kihasználta. Talán egy korty, ha maradt az üveg alján. A következő üvegért ki kell menni a konyhába. Irigyelte a betörők és tolvajok ügyességét. Az ember orra elől ellopják amit akarnak. Hogy lehetne még egy üveg sört becsempészni a hűtőszekrényből?

A kamera a ház ablakát vette célba. Odabent égett a villany. Egyszerű, jellegtelen nappali szoba volt. Egy heverő, két fotel meg egy dohányzó asztal. A fotelek támlája olcsó, színes terítővel leborítva. A sarokban televízió, a falakon néhány filléres reprodukció, sötét plasztik keretekben. Középkorú házaspár ült a heverőn. Televíziót néztek.

- Látod, vannak benn! Te honnan tudtad ezt előre? Persze könnyű! Ezek a filmek mind egyformák. Csak a gyilkos más. Meg az áldozat. Szegénykéim! Nem is

sejtik. Azért ez nagyon izgalmas. Biztosra veszem, hogy ugyanolyan szomszédaink vannak, mint nekünk. Szerinted végigjöhet valaki ezen a telepen anélkül, hogy észrevennék?

- Hagyd már abba, szívem! Nézd a filmet!

Sági nagyon gyakran dolgozik késő este is. Amikor korábban jön haza, előveszi az újságot. Azután vacsoráznak. Azután nézik a televíziót. És azután lefeksznek. Valamikor beszélgetni is kell. Ilonkát most nem érdekelte a film. Egy kamaszlány durcásságával nézett a férjére. Nem hagyta annyiban.

- Hallani akarom a véleményedet! Nem te vagy itthon esténként. Egyedül! És én félek! Ha egyáltalán érdekel, akkor most megmondom, hogy igenis félek. Tudni akarom, hogy mit gondolsz a szomszédokról!

- Mi sem állunk mindig az ablaknál, ők sem leskelődnek.

- Ne mondd már, hogy soha nem néznek ki, ha valami zajt hallanak. Én mindig kinézek, még a legkisebb zajra is.

- Az ilyen besurranó tolvajok és gyilkosok nem csapnak zajt. Nagy prakszisuk van az ilyesemben. Az orrod elől elemelik a sört az asztalodról, anélkül, hogy észrevennéd.

- Már megint a sörön jár az eszed?

- Csak úgy mondtam. Mondhattam volna cigarettát, vagy bármi mást is.

- De te sört mondtál!

- Igen, szívem, sört mondtam. Bocsánat!

Most mind a ketten elhallgattak. A televíziót figyelték. Amikor a fák mögül előbukkanó fiatal férfi az ablakhoz settenkedett, hirtelen megszakadt az adás. A képernyőn egy bájosan mosolygó, meleg és biztató hangú lány jelent meg. Pipereszappant ajánlott behízeltően rábeszélő modorban.

Sági a szünetet kihasználva feltápáskodott a heverőről. Lesz, ami lesz, kivesz magának még egy sört a

hűtőből. Ilonka figyelmét most lekötötte a szappant hirdető lány. Szerette a hirdetések, mindig hallott, talált valami újat.

- Ez a nő tisztára olyan, mint Dorothy volt. Csak ápoltabb.

Sági a konyha felé közelítve válaszolt. Oda sem nézett a képernyőre.

- Nem tudom kiről beszélsz, szívem. - Pedig nagyon is tudta. Nap nap után hallhatta a feleségétől, hogy Dorothy volt az, aki elcsábította, bűnbe vitte a fiukat. Dorothynak volt köszönhető, hogy hónapok óta nem is hallottak a gyerekről. Hogy Pityuka a züllés útjára lépett. Dorothynak volt köszönhető, meg neki, Ságinak, aki nem volt hajlandó áldozni a gyerekekre, sajnálta a pénzt a privát iskolára. Az állami iskolákban is éppúgy tanítják a nebulókat, ott sincsenek rosszabb tanárok. Magyarországon nem voltak külön iskolák, mindenki állami iskolába járt, és ott is ugyanúgy voltak jó meg rossz tanulók, jó magaviseletűek meg csibészek. Ettől még nem lett minden gyerekből bűnöző.

- Dehogynem! Tudod te nagyon jól, hogy kiről beszélek. Arról a perszónáról, aki...

- Igen, igen, tudom már. De én csak egyszer vagy kétszer találkoztam vele. Az is nagyon régen volt.

Régen? Ilonka keserűséget érzett annak tudatára, hogy Józsinak mindig minden régen volt. Hogy lehet egy férfi ilyen? Mindent kitöröl az agyából, ami akár csak egy órával ezelőtt történt. Vagy egyszerűen csak nem akar emlékezni semmire. Elérzékenyült. Lehet, hogy nem is volt annyira régen? Mi lehet Pityukával? Óh, istenem, miért nem adtál nekem egy tisztességes, szófogadó gyereket? Olyan rettentően nehéz dolog, hogy egy gyerek szeresse a szüleit? Hogy engedelmes legyen és hallgasson rájuk? Persze, hogyan is hallgathatott volna rám, ha az apja sem képes megérteni azt, amit mondok? Hiába mondtam neki, hogy ne

köziskolába járassuk a gyereket, mert ott csak a rosszat tanulja. A tanárokat nem érdekli semmi, csak az, hogy a fizetésüket megkapják, a kölykök meg azt csinálnak amit akarnak. Így aztán nem csoda, ha rákapnak a kábítószerre, egyik a másikat viszi bűnbe. Micsoda gonosz időköt élünk! Mi mindent megteszünk egy gyerekért, az életünk rámegegy. És...?

- Nem is volt olyan régen. Ez a nő meg csak annyiban emlékeztet Dorothyra, hogy ugyanolyan behízelt, negédes. Nem tudom, hogy ez milyen, de az a lány tele volt álnoksággal, velejéig romlott volt, csak játszott az ártatlant. Vajon mi lehet most Pityukával?

Sági megtorpant a konyhaajtóban.

- Ne kezd már megint! Mire való ez az állandó kesergés?

Ilonka szipogni kezdett.

- Menj csak! Idd csak a következő sörödet! Puffadjon fel tőle a hasad! Törödsz is te énvelem? Vagy a fiaddal. Felőled akár fel is fordulhat.

Sági megfeledkezett a sörről.

- Mire való ezt csinálni, szívem, majdnem minden este? Évek óta! Ha nem üldözted volna el, most nem fájna a szíved.

Ilonka feljajdult.

- Persze, mindenért én vagyok a hibás. Én üldöztem el! Mert ki mertem nyitni a számat? Te bezzeg hallgattál, holott neked kellett volna a sarkadra állni, hiszen te vagy a férfi a házban. De milyen férfi! A sörödön meg a futball meccseken kívül akkor sem érdekelt téged semmi más. Még a saját fiad meg a feleséged sem. Tudom, te hagytad volna, hogy szétszedjék a házat azzal a kis ringyóval, meg a gengszter barátaival, akik úgy jártak ide mint valami rossz kocsmába. Ha rajtad áll, akkor mindenünnél kifogatnak, tönkreteszik a házat.

Sági tehetetlenül állt a konyhaajtóban. Mit mondjon? Ismételtén vágja a fejéhez, hogy igenis, te üldözted el a gyereket?

Miért nem lehetett megérteni, hogy egy majdnem húsz éves kölyök nem akar az anyja szoknyájába kapaszkodni. Szüksége van lányokra, barátokra. Mikor élje világát, ha nem tizenéves korában? Később már úgy sem lesz rá módja, belefárad a munkába meg a családi viszállyokba. Olyan nehéz ezt belátni? Hogy ide jártak? Hát, istenem! Csavarogtak volna inkább az utcákon? Akkor mi a fenének ez a ház?

- Óh, micsoda férjem van nekem? Mondd meg, milyen ember vagy te? Gürcölsz egész nap, mint egy állat, iszod a söreidet, és azon kívül nem törődsz semmivel. Neked fogalmad sincs, hogy mit csináltak azok a hátad mögött. Tudod, hogy még kábítószert is hoztak ide? És lopták a pénzedet, a pénzünket, amit sosem voltál hajlandó bankban tartani. És paráználkodtak szemérmetlenül. Ebben a házban! Rajtakaptam őket! Bezzeg téged nem is érdekelt volna. De én nem tűrhettem! Érted? Egyszerűen nem tűrhettem tovább. Könnyű azt mondani, hogy elüldöztem a saját gyerekeket.

Ilonka sírva fakadt. Sági visszalépett az ajtóból és csitítgatni kezdte.

- Hagyd már, szívem! Így történt, most már nem tehetünk semmit. De azért meglásd, hamarosan megjön az esze. Most még éli világát, de egy szép napon beállít majd, s talán még bocsánatot is kér. Ne gondold rá, szívem. Inkább nézzük a filmet.

Visszatelepedett a heverőre. Megfogta Ilonka kezét, megszorította, aztán engedett a szorításon. Ez nyugtatólag hatott.

A kamera most a ház hátsó bejáratát mutatta. A fiatalember óvatosan, de magabiztosan közeledett az ajtóhoz. Néhány másodpercig babrált a zárral. Az ajtó zajtalanul kinyílt. A következő képen megint a ház nappali szobáját lehetett látni. A házaspár gyanútlanul nézte a televíziót.

Nem beszéltek, figyelmüket lekötötte az adás. A műsort kísérő zene betöltötte a szobát. Az apró neszek egybeolvadtak a zenével. A kamera elfordult a házaspárról. A nappaliba vezető ajtó látszott, amint résnyire kinyílik, s a résen keresztül egy sötétbarna szempár fürkészi a szobát. Nem volt gonosz tekintet, inkább riadt elszántságot tükrözött. Az ajtó kitárult. A fiatalember belépett a szobába. Az állólámpa meg a televízió fényénél jobban lehetett látni. Hosszú, ápolatlan haja fürtökben lógott borostás arcába. Nemigen volt szüksége álarcra. Elég, ha később rendbe szedi magát, emberi formát ölt, és soha senki nem fogja felismerni. Néhány lépés, és már ott állt a házaspár mögött. Azok még mindig nem észleltek semmit. A fiatalember revolvert húzott elő. Alig észrevehetően remegett a keze. Mély, érezhetően elváltoztatott hangon szólalt meg:

- Ne mozduljanak!

Ilonka is, Sági is kővé meredtek. A szobában megfagyott a levegő. Úgy hasított beléjük a rémület, mint nem érzéstenített beteg testébe a műtőorvos szikéje. Mélyen és fájdalmasan.

A hang nem a televízióból jött!

Egyszerre fordultak meg, hogy teljesen váratlanul szembetalálják magukat a rettegéssel. Ilonka remegett, és Sági sem volt már egészen közönyös. Tehetetlen akarattal szeretett volna megváltoztatni mindent. A világot. Az életet. Önmagát és a feleségét. A múltat is, meg a jövőt is. De nem lehetett. A revolver nem engedte.

- Ha nem tesznek egyetlen oktan mozdulatot sem, semmi bántódásuk nem esik. Csak azt csinálják amit mondok.

Bólintottak. Vagy csak akartak? Mindenesetre megértették. Egész eddigi életükben nem értettek meg semmit ilyen világosan és tisztán, mint ezt.

A fiatalember Ságira szegezte a

revolvért. Ilonka a másodpercrek egy töredékére fellélegzett. Egy férfi, akármi-lyen férfi, másként néz szembe egy lő-fegyverrel. Egy férfivel szemben még a gyilkosok sem olyan magabiztosak, mint egy minden szituációban védtelennek tet-sző nővel. Ilonka lopva a férjére pillan-tott. Vigyázz, nagyon vigyázz! Ez egy örült! Csak tedd amit mond! Ellenkezés nélkül! Csak most az egyszer légy nagyon engedelmes!

Féltette a férjét, de attól is félt, hogy Sági egyetlen rossz mozdulatáért neki is fizetni kell. Nagyon súlyos árat! Ezek a gonosztevők nem ismernek tréfát. Vigye amit akar! Csak menjen már el! Legyen már vége! Óh, istenem, legyen már vége! - Gyerünk a hálószobába! Mind a ketten! Felálltak. Egyikük sem volt kövér, csont-jaikra csak a kényelem rakódott le, és most különösen fáj minden mozdulat.

Elindultak a hálószoba felé. Olyan volt, mint egy halottas menet. Csakhogy nem ők kísérték a halált, a halál követte őket. A hálószoba közepén megálltak. Ilonka szerette volna megfogni férje kezét. Szeretett volna megkapaszkodni valamiben. Csoda, hogy nem ájult el. A fiatalember Ságira parancsolt.

- Nyissa ki azt a fiókot!
Revolverével a komód középső fiókja felé bökött. Sági engedelmeskedett.

Ilonka magához tért. Honnan tudja? Ezek mindent tudnak? Ez a gyilkos úgy intézkedik, mint aki járt már itt ebben házban. De miért nem vitte el akkor a pénzt? Józsi sohase hallgatott rá. Hányszor mondta, hogy a bankba kell tenni a pénzt, de a férje kötötte az ebet a karóhoz, hogy otthon, Magyarországon, sem tartották bankban azt a kevéske kis pénzüket, ami volt. Pedig azt kellett volna. A bankokat őrzik. A bankokra nagyon vigyáznak, csak az emberekkel nem törődik senki. Könnyek csorogtak végig az arcán. Olyan volt ez, mint egy

árvíz. Elmosott mindent.

- Feküdjenek az ágyra! Hasra feküdjenek! Kezeket előre tartani!

Hasra feküdtek. Sági szuszogott, Ilonka a könnyeit nyelte. Még sohasem voltak ennyire egyforma gondolataik.

Most! Most! Most!

Egy egész élet telt el így, hasonfekve az ágyon. Vagy csak néhány perc? Sági meg-mozdította a fejét. Olyan lassan és vigyázva, hogy biztosra vette, ha valaki figyel, nem vesz észre semmit.

- Elment - suttogta halkán. Ilonka nem is hallotta. Megérezte.

Sági állt fel elsőnek. Izzadt. A halál ott leleselkedett valahol a közelben, és ő most rettentő elszántsággal kihívta maga ellen a halált. Fárasztó tusakodás volt. A lábai remegtek. Nem is érezte, hogy lép.

Ilonka már ott volt mögötte. Elbújt a háta mögött, de ott volt. Érezte leheletét. Érezte az életet. A bátorság kísérté.

- Elment - mondta most már hangosan, de rögtön utána el is hallgatott. Megállt. Várt. A hangos szóval sokat kockáztatott. Mindent. Nehezen fogta fel, hogy nyert. Tekintetének egy villanásával felmérte, hogy a nyitva hagyott fiókból minden pénz hiányzik. És mégis úgy érezte, hogy nyert.

Ilonkát hisztériás roham fogta el. Sírt és jajgatott, úgy kapaszkodott a férjébe, olyan görcsösen, mintha szakadék szélén állna, és vonzaná a mélység.

- Hívd a rendőrséget! Gyorsan! Óh, iste-nem, igyekezz már! Hívd a rendőrséget, még mielőtt visszajön!

Elengedte Sági kezét. Szemével a tele-fonkönyvet kereste, de nem ott ahol tar-tották. Sági azonban már tárcsázott. Remegett a hangja, de nagyon igyekezett összefüggően beszélni. Többször is megismételte, hogy mi történt, úgy érezte, talán nem elég hitelt érdemlő amit mond. Végül letette a kagylót.

- Mindjárt itt lesznek, szívem. Most már ne félj!

Ilonka dermedten meredt a képernyőre. A már korábban is mutatott ház nappalijában emberek nyüzsögtek, valószínűleg nyomozók. A szoba közepén két holttest feküdt. Körülöttük vértócsa.

Elfordult. A látványtól felkavarodott a gyomra. Hátrább húzódott, egészen az ablakhoz. Ahogy kitekintett az ablakon szemei kerekre tágultak. Látta a gonosztevőt, aki halálfélelmet ültetett beléjük. Futva távolodott a háztól, s még mielőtt eltűnt volna a sarkon, egy fiatal férfi csatlakozott hozzá. A sötétben is nagyon ismerősnek tetszett. Esküdni mert volna, hogy a fiát látja. Felsikoltott. Sági megfordult, de már elkésve vette észre, hogy felesége ájultan csuklik össze az ablak előtt.

Sárközi Árpád

Öled

Öled tenger:
Fekete tenger,
Cirógat
Balkáni melege!

Elengedem magam
S dobálnak hullámai!

Oláh Tamás

Sikoltott a lélek

a félelem,
mint végtelen úr a csendet
megülte lelkünket
a nyomor ránk ütötte a bélyeget
a kénes füstként terjedő
vacogetató alvadt idő
kerékbe törte szárnyaló kedvünket
valóság fojtogató lehelete
arcunkat szüntelenül permetezte
hallottuk a régi hazug nótát
sebzett torokkal egyre fújták
hiába fogtuk be fülünket
hallanunk kellett ahogy
a fenevad mögöttünk liheg
hiába takartuk be szemünket
akár a gyászos felhő az eget
látunk kellett ahogy
közeleg a barbár rettenet
csattogó fogakkal minket téptek
maradék vérünket kortyolták
csontjainkból a velőt itták
félelem agyunkba bele égett
hiába sikoltott a lélek
minden léptünket gyanú kísérte
testünket gyilkos árny takarta be
a képünkbe vakító véres lámpák
az el sem követett bűnöket kutatták
bennünk, mint aszfalton idegen lánctalpak
árulások ütötte sebek hagytak nyomokat
a gonosz többé már nem eresztett
halál ébresztett a hajnal helyett
anyánkat, hazánkat szitkozódva
nyakunkat a hurokba szorítva
azok döntötték el sorsunkat
kiket a vad gyűlöletre
már beoltottak örökre

Puskás Zsolt

Eretnek Istenek
/részlet/

(...)

Isten?

- Híveihez képest, minden koron
eretnek.

(...)

Atyám!

Ments meg engem
az Istenhívó nyájtól!
Nem különbek ők,
mint egyszülött Fiad által
megszentelt helyedről
elkergetett pénzváltók.

Napjában háromszor kéri
Istenüket,
mint egy csattogó-zakatoló
pénztárgépet.

(...)

Atyám!

Menekíts meg engem
Isten hű szolgáitól!
Fiaid közé üvegyöngyöt,
alamizsnát szórnak ők,
híveik helyett, a hitet éltetők.

Rongyosok közt járva
bíborban hirdetik,
írassá silányított ígédet,
s nem is sejtetik,
hogyan ígéd kegyelméből,

ígédben élnek.

Sárközy Vendel Gergely

Patak

A kispatak tiszta
kristály, arany vize
nagy iramban fut le
a hegyről a völgybe.

Csörgedez a patak,
erősen csörgedez,
habos hullámai
egymáshoz verődnek.

Benne egy tüskés gally
hullámokon úszik,
dobálják hullámok
s darabokra törik.

1956. január

Németh Erzsébet

A versről

A vers születik,
a vers lesz,
a verset írják ...

A költő sápad,
izzad, lángol...

Szánjátok a kínját!
Szavakba szövő álmait
és úgy csap föl a vágya,
mint soha ki nem alvó
örök-tüzű máglya.

Zaicsek Balázs

Gyorsan!

Hajtás, hajtás, hajtás! Ennyi az élet, siess, rohanj, csináld, jegyezd! Aki lemarad, kimarad, kész! Farkas törvények farkasoknak, a nagy hal a kishalat, az erősebb kutya meg ugye... Na, mindebből nekem is kijutott az elmúlt fél évben. Ha visszagondolok, el sem hiszem, hogy bírtam. Aztán hirtelen, mintegy varázsütésre: három hét szünet.

Hihetetlen, elképzelhetetlen, csodálatos! Beletelt pár órába, mire felfogtam, hogy egy fújásnyi időm van, de nagy nehezen megtörtént. Valahogy, amikor lefeküdtem, már kész is volt fejemben a terv, mivel ütöm majd el az időt. Mint egy listán, úgy sorakoztak bennem a rövid sorok, amiből az elsőt mindjárt másnap ki is pipálhattam.

Nem csináltam semmit. Olyan szintre vittem a tunyaságot, hogy azt már tanítani kéne, vagy legalább egy szoborban megörökíteni engem, ahogy az abszolút semmibe merülök. Nagyon jó érzés volt. Nincs feladat, nincs idő, nincs követelmény, a muszáj pedig csupán testi értelemben létezik.

A soha ki nem mondott, és ki nem gondolt terven haladtam végig, amiből csak annyit vettem észre, hogy felettébb jó érzés volt egy-egy újabb pontot teljesíteni. Barátok, bulik, ital, lányok ha úgy adódik. Élet, de nagy kanállal, napról-napra, legalább akkora rohanással, mint amitől menekültem.

Aztán egyik nap bevágódtam a templomba. Hálát adtam, mert tényleg rám fért már rendesen megköszönni a sok-sok segítséget, de valahogy nem hatott az ige. Imádkoztam, de semmi. Nagyon szeretek imádkozni, elfordulni mindentől, és egy kicsit belemerülni valami végtelen és hibátlan békébe, szépebe, jóba. De most

nem sikerült. Próbálkoztam egy darabig, de képtelen voltam elmélyedni. Elköszöntem Tőle, gondoltam még vis-szajövök, és léptem egyet a listán.

Pár pontot megint pipáltam, majd kezembe kaptam Tolsztojt... és azzal a lendülettel le is raktam. Valahogy nem értem rá arra a finomságra és lassúságra, ahogy a lélekben és a világban zajló ellentétekre mutat rá. Lövik Szevasztopolt? Na és?! Az orosz katonák nap mint nap vérben, mocsokban, sárban harcolnak, ölnék és meghalnak, valamiért... miért is? Hát épp ez az! És kit érdekel mindez most! Nem tudtam rá figyelni.

Már több mint egy hete csak magamnak éltem, amikor hirtelen oda jutottam, hogy: MOST! Leültem, és írni kezdtem. Azaz, írni akartam kezdeni, merthogy egy árva betűt nem tudtam megszűlni. Nem volt mit mondanom, és fogalmam sem volt, hogyan mondjam azt. Nem értettem, de valahogy megálltam. Nem volt több pont a listán? Nem volt már erőm? Nem volt miért?

Egy kis időre aztán lehiggadtam. Ismét nem csináltam semmi említést, de most azért mégis valamit. Pár nap még elmúlt, és hirtelen hiányzott Isten. Elmentem imádkozni, és teljesen megújultam. Hazamentem, és izgatottan olvastam végig a szevasztopoli eseményeket. Aztán írtam is egy kicsit, nem a legjobbat, de örültem, hogy írtam. Szabadságom lassan lejár, és mostanra értettem csak meg: Rohanhatok, ahogy akarok, megfelelhetek külső-belső elvárásoknak, de a lelkem komótosága soha nem múlik el. Örülök neki, hogy ez így van, hogy a szívem fölötte áll ennek az örült, rohanó világnak!

Németh Erzsébet

versei

Új tavasz

Rigófüty ring tavaszi ágon,
ibolya-bársonyon hever az Idő.
Fakopács ritmusa gyorsul,
szellőcske ezüst pelyhe száll.

Denevérszárnyú időben...

Kezek vigyáznak,
arcok ragyognak
századok kódébe vésve.

Üzenetét régi hiteknek,
szívtűzek üszkein
miért nem vesszük észre?

Ki emlékszik?

Ki emlékszik még gyermekarcokra?
Szomorgok, kesergek
nyelvemre száradt szóval.
Ködtestek tánca sápad a tájra,
s csillagkönyeket sír
időtlen éjszakák szemének varázsa.

Csak vagyok...

Kiraboltan, kisémmizetten
rugdosnak tovább a napok,
S lélekkeretes tükörben ámulnak
őslángok homlokán átfénylő csillagok.

Rubint Ágnes

Remegő hangon

Vörös ébredés
magányos szirmok
várakoznak sorban,
éberem talán
remegő hangon
s reszketnek a hajnali
cseppek alatt.
Szomorú az ég,
ha felnézek
csillagok siratnak,
de miért is állok
egyedül,
ha a Nap máshol ragyog rád.

Fellegek alatt

Az életben nagyságra
törekednek a tegnapok,
s csendes kóborlás leple
takarja elnyűtt ruhámat,
melyet akkor viselek,
ha nem ragyog ezüstben
a Hold,
s benne a tegnap
kísértetét keresem
a fellegek alatt.

Németh Erzsébet

Végül

két jó szó között,
két hű csók mögött
rejtőzöm el.

Horváth Beatrix

Ábránd

Leomló márványfal
Bíbor hamujában
Megfürödve a lélek
Újjá éled
Álom.

Az ösztönök porlepte
Sötét kapujában
Zavaros vágyaid
Jövőjét féled
Látom.

S mégis érzem, tudom
Reménytele súgom
Eljön a szerencse

Mert a messi úton
Egy-két lelki társunk az
Az álarcát levette.

S felragyog az élet
Tündököl a holnap
Gyémánt

Hajt a vágy és éget
Nem számít már hol vagy
Az ég áld.

Új világ, új célok
Földöntúli mámor
Kristály
Eltűnik, mi gyász volt
Mert az idő számol
Kincs vár.

Pezseg a gondolat
Két oldalú az érme
Hagyd a sötétséget
Gyere ki a fényre.
Ábránd.

Vonz a tenger mélye
Küzd a bűnök arca
S előlről kezdődik
A halhatatlan hajsza

Nagy L. Éva

Oldódás tört időben

Szétporladt idő,
eltörpült percek,
ujjaim közül
lassan kiperegnek.
Rakosgatnám
össze apró szemcséit,
de már nem lehet,
mert a fény
kopogtat az árnyon,
s a zúzmarák is
olvadnak a fákon.

Katona Brigitta

Egy előadásról

Vérzett a hegyek homloka.
Ránk is csorgott,
és mi ültünk
ordítva - fájdalomtól -
a hatalmas vászon előtt
a nézőtéren,
és a végén tapsoltunk.
(Kitörve közönyünkből
végre átéltük a Művészetet.)

Szántó Ilona
versei

Csikódomb

Mátészalka

A gyermekkorunk grundja
voltál, vén homokvár és csúzda...
Arany homokod rég elhurcolták,
szétszóródott a sok vidámság. -
S lettél huzatos temetőkert,
szüleim és hitvesem nyughelye.
Könnyeimmal öntözöm földed.
- A krizantémok s a gyertyák
a múltat is elsiratják...

Helyem keresve

Ősszekuszálódott előttem sok minden.
Idegen vagyok vagy e világ idegen?
Tán csak az idővel nincs valami rendben.
Lehet túl korán vagy túl későn születtem?!

Vidéken

Mátészalka

Itt még az ég is kékebb
A fák levele fényes.
Harmatban fürdik a rügy
Itt mindenki szeretve köszön

Kollégáimnak

Itt éltem köztetek
S beburkolt szürkeségeitek
Én vadvirág voltam
Isten kegyelméből nyílтам

Itt éltem köztetek
Nem vett észre senki sem
Mindenkit szerettem
Szerelmekre áldást hintettem

Itt éltem köztetek: -
S valahol itt maradok
A szomorúfűz ágával
a földig lehajolok

Kovács István József

Madárijesztő

Tavasza van új tavasz,
Egy újabb esztendő,
Új kalapot kapott
A madárijesztő.

Új mellényt, feketét,
Fityegő gombokkal,
Kacérkodik széjjel,
ljedt madarakkal.

Ha eláll a szél, már
Nem lengedez sála
Pihenni száll rája
Egy fáradt madárka.

Kovács Sándor Pál

Mondóka

Ákom - bákóm -
berkenye,
öreg szülém kenyeré,
öregapám subája
kemence gudujában.
Sublót-fia kincsei,
nincstelenek nincsei,
pipakupak, rézkillincs,
koporsószeg, feje-nincs,
törött tükör, fa-orsó,
nem bölcső a
koporsó!
Gyermekkorom
tavából
hoztam fel a javából.

Magyari Barna
versei

Kilóg a lelki drót

magányos éjszakán
váz voltam a csöndben
szorított az egész
így emberré törtem

bennem vitatkozik
egy költő egy férfi
de békül mindkettő
ha bájjaid méri

a szerelem téged
ciklonnal összevet
szívemben örök front
asszonyi meleged

tested varázsánál
marasztal a forma
hol verssel fotózni
gyönyörű agytorna

vibrál az emlékkép
gyakran ráz ami volt
csont-hús otthonomból
kilóg a lelki drót

Az ábránd adott

konyhában veled szerelemben égek
búcsúnkra nehezen visz rá a lélek

bár még bűvölget arcod csípőd bokád
lényem a múlás már taszítja tovább

nélküled bennem a hiányok nagyok
csupán pár lélegzetbőgréje vagyok

bőrömtől csontomig szalad valami
hogyan magány az nehéz bevallani

nagy staféta ez versről versre adlak
s szívemből rád nyílik az összes ablak

tested helyett a képzelet hívogat
két formás lábad egyetlen gondolat

az ábránd adott csupán a lámpa sok
agyamban veled kettesben ágyazok

Képeslap József Attilának

közel a messze
távol a közel
a hiányérzet
folyton feltüzel

ráncod gödrébe
elmúlás vizez
de te még mindig
csodákban hiszel

veszem a mosolyt
elveim adom
minden szabad a
szabadpiacon

piszkít az érdek
szenny a hatalom
anyagi létben
lelkünk az alom

Csillag Tamás

Portré

A csillagok ma oly hidegen fénylenek
Felettem, mint távoli, idegen fényjelek,
És mellettük a hold is, a hold is oly fakó,
Sápadt fényel roppan lábam alatt a hó.

Mert ránk borult a tél. Az éjszaka most foszló
Fény, suhanó árnyék, néma, komor torzó,
Szinte érezni a tavaszváró, misztikus álmokat.
És a csendben valami engem is meglátogat,
Hallani a hangját mélézva, búsan:
Addig kell küzdened. míg csontjaidon hús van.

Hisz régóta tudod, magadnak írsz csak, nem mentség,
Hogy a kis költőket elnémítja a mellőzöttség,
És mindegy mi vagy, különc, uszító,
Lázadó értelmiségi, forradalmi újtó,
A költészet terhét akkor is egyedül kell vinni...
Az emberekért, mert nekik is muszáj valamiben hinni.

Legyél, aminek születted, eleven fáklya,
Lángolj tovább, szülj fényt a magyar éjszakába,
Szülj szerelmet, szánd a nyomorultat,
Építs jobb jövőt, de ne felejtsd a múltat!
Sose felejts, azt neked nem szabad!

Hagyd el makacs gőgöd és ne légy zsarnok.
Látod, most én is a papír fölé hajlok,
Haragos, kávétól villogó szemmel,
Próbálok leszámolni részrehajló részvétemmel,
Hiszen én is azért küzdök, hogy mindenki megértse:
Az ember a lényeg, és az ember a mérce.

Németh Erzsébet

Évszakváltás

Ez a tavasz is véget ért.
Térdig gázolok a nyárba.
Csillag-aranyak hullnak kezemre
szerelmedet várva.

A **Lant** Irodalmi Folyóirat
előfizetési díja egy évre: **1500,-Ft.**

A **Lant Irodalmi Klub**
tagsági díja egy évre: **500,-Ft.**
Ez magába foglalja a művek
gondozását és közlését.

Előfizetni postautalványon lehet a
szerkesztőség címére. A lap évente
hat alkalommal jelenik meg.

kis **LANT**
IRODALMI FOLYÓIRAT

Főszerkesztő: Németh Dezső
Irodalmi szerkesztő: Németh Erzsébet

Szerkesztőség címe:
Németh Dezső
Lant

1211 Budapest
Ady Endre út 5. 3/10.

Telefon: 277 7196
Mobil: 06 30 431 7837

Kiadja a Lant Irodalmi Klub
Magánkiadás

www.kislant.hu
kislant@interware.hu

ISSN 0865-8633

Baráti Molnár Lóránt

Kereszten

Éjfél felé közeleg az óra,
Világvégi sötét ül a föld felett,
"Én Istenem" - nyílik ajka szóra -
"Miért hagytál el engemet?"

"Ez Illést hívja. Hadd el, lássuk,
Eljön-e Illés?" Gúnyos ajkukon
Halkul őrült, dühös ordításuk,
És szól a vérző száj: "Szomjazom... !"

Ecetes szivaccsal enyhítik szomját,
Szelíd sóhajjal mond köszönetet,
"Ismét pedig nagy fennszóval kiált",
És lehajtja fejét "elvégeztetett... "

Ím, a templom kárpítja meghasad,
Megrendül a föld, feltámad sok holt,
És borzadva mondja a Kereszt alatt
A centúrió: "Bizony, Isten fia volt!"

Elcsendesül minden. A kereszten
Vérbe némul imádkozó szája...
Az írás betelt: "Mint Egyetlen Fiút,
Nézzük és keseregünk utána... "

Elkeseregjük sok gyilkos vágyunk
"Sebütő, borzalmas kínjain... "
Hogy fáj! - És a Kereszt alá állunk
Rettegve: "mi, sok gyilkoló Káin... "

Győr, 1993. Húsvéthétfő

Műkedvelő írók, költők jelentkezését is várjuk! Az elfogadott írásokat közöljük!

Ára: 250,- Ft.